

Talouden seurantaraportti 1-8/2023

OMOHJ 18.09.2023 § 92
193/02.02.02.01/2023

Kaupungin talouden on ennakoitu heikentyvän voimakkaasti vuodesta 2024 alkaen sote-uudistukseen liittyvien kuntataloutta väliaikaisesti parantavien vaikutusten poistuessa. Talouden seuranta tiivistetään vuoden 2023 aikana talouden kehitykseen liittyvien epävarmuustekijöiden ja ennakoidun talouden sopeutustarpeen johdosta. Lisäksi tavoitteena on ollut, että talouden sopeutustoimenpiteet käynnistetään vuoden 2023 aikana siten, että vuoden 2023 talousarvioon ei tulla tekemään lisätalousarvioita, jotka kasvattavat kokonaisuutena kaupungin nettomenoja. Käytännössä, mikäli käyttötalouden toimintakate uhkaa ylittyä, tulee välittömästi käynnistää toimenpiteet, joilla varmistetaan talousarviossa pysyminen. Tällä varmistetaan, että kaupungin talouden vuosien 2024-2026 sopeutustarve ei kasva jo ennakoidusta varsin mittavasta sopeutustarpeesta.

Talouden raportointia koskevien ohjeiden mukaisesti toteutumasta raportoidaan kuukausittain omistajaohjausjaostolle tammikuusta alkaen. Lauta- ja johtokunnille raportoidaan taloudesta kuukausittain.

Elokuun lopun talouden raportointi on valmistunut.

Peruskaupungin talousarvion mukainen ylijäämä on 9,2 milj. euroa. Jo-ensuun Vesi ja rahastot mukaan lukien talousarvio on 13,9 milj. euroa ylijäämäinen. Talouden ylijäämäisyyttä selittää sote-uudistukseen liittyvät väliaikaiset vaikutukset. Verotulojen ja valtionosuuksien taso alenee vuodesta 2024 alkaen ja kaupungin taloudellinen tilanne heikkenee merkittävästi.

Elokuun lopun toteutumaan perustuvan ennusteen mukaan käyttötalouteen kohdistuu ylityspaineita. Hyvinvoinnin toimialan talous on ylitysmässä selvästi, lisäksi kunta-alan virka- ja työehtosopimuksiin sisältyneen ns. perälaulatarkastelun perusteella palkkakustannukset nousevat talousarviossa arvioituun nähden. Korotukset perustuvat sopimuksessa sovittuihin verrokkialojen työehtosopimusten korotuksiin. Lisäksi myyntivoittotavoitteen ja työllisyyspalveluiden talousarvion toteutumiseen liittyy epävarmuutta ja Tilakeskuksen tulos on jäämässä kertaluontoisten rakennusten arvonalennuskirjauksien johdosta asetetusta tavoitteesta.

Verokertymän arvio on tässä vaiheessa hieman ennakoitua parempi, koska verokertymä on kasvanut koko maan tasolla ennakoitua enemmän. Lisäksi valtionosuuksia kertyy hieman talousarviossa arvioitua enemmän.

Rahastojen markkina-arvo on kehittynyt kuluvana vuonna myönteisesti ja mikäli loppuvuosi on markkinoilla myönteinen, rahastojen tulos voi toteutua talousarviossa arvioitua paremmin. Sijoitusmarkkinoiden kehitykseen liittyy kuitenkin edelleen epävarmuutta. Joensuun Vesi -liikelaitoksen arvioidaan tässä vaiheessa toteutuvan talousarvion mukaisina.

Kokonaisuutena kuluva vuosi voi toteutua lähellä hyväksyttyä talousarviota verorahoituksen tason toteutuessa talousarviossa arvioitua suurempana. Käyttötalouden ylityspaineiden johdosta riski talousarviota heikommasta tuloksesta on kuitenkin edelleen olemassa. Käyttötalouden ylitys kasvattaa lisäksi tulevien vuosien talouden sopeutuspainetta, joten siltä osin näyttää, että talousarviossa asetettu tavoite ei ole toteutumassa.

Talouden seurantaraportti on esitetty pykälän liitteenä.

Valmistelija: talusjohtaja

Kaupunginjohtajan sijaisen päätösehdotus:

Omistajaohjausjaosto päättää

merkitä talouden seurantaraportin tiedoksi ja edellyttää, että toimenpiteitä talousarviossa pysymisen varmistamiseksi jatketaan.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Talousjohtaja Satu Huikuri oli kokouksessa asiantuntijana asian käsittelyn aikana.